

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.5.2012 r.
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) w odniesieniu do terminu jej transpozycji i stosowania oraz daty uchylecia niektórych dyrektyw

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Podstawa i cele wniosku

Dyrektywa 2009/138/WE (Wyłacalność II) przewiduje nowoczesny, oparty na analizie ryzyka system regulacji i nadzoru europejskich zakładów ubezpieczeń i reasekuracji. Te nowe zasady są konieczne w celu zapewnienia bezpiecznego i solidnego sektora ubezpieczeń, będącego w stanie dostarczać zrównoważone produkty ubezpieczeniowe i wspierać gospodarkę realną poprzez długoterminowe inwestycje oraz dodatkową stabilność.

Termin transpozycji dyrektywy 2009/138/WE upływa dnia 31 października 2012 r. Obowiązujące dyrektywy dotyczące ubezpieczeń i reasekuracji (dyrektywy 64/225/EWG, 73/239/EWG, 73/240/EWG, 76/580/EWG, 78/473/EWG, 84/641/EWG, 87/344/EWG, 88/357/EWG, 92/49/EWG, 98/78/WE, 2001/17/WE, 2002/83/WE i 2005/68/WE, zmienione aktami wymienionymi w załączniku VI część A), określane zbiorczo jako „Wyłacalność I”, zostaną uchylone ze skutkiem od dnia 1 listopada 2012 r.

Dnia 19 stycznia 2011 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie zmiany dyrektywy 2009/138/WE w celu uwzględnienia nowego systemu nadzoru w odniesieniu do ubezpieczeń, a mianowicie utworzenia w dniu 1 stycznia 2011 r. Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EUNUiPPE) (COM (2011) 8, COD 2011/0006) („druga dyrektywa zbiorcza”). Wspomniany wniosek zawiera również przepisy przedłużające terminy transpozycji, uchylenia i rozpoczęcia stosowania określone w dyrektywie 2009/138/WE. Przepisy te są niezbędne, aby zagwarantować łagodne przejście do nowego systemu. Dodatkowo, w celu osiągnięcia pełnego potencjału operacyjnego, system Wyłacalność II wymaga również przyjęcia przez Komisję dużej liczby aktów delegowanych i wykonawczych, dostarczających ważnych informacji na temat różnych kwestii technicznych. Wiele z tych tzw. przepisów poziomu drugiego jest ściśle związanych z drugą dyrektywą zbiorczą i Komisja nie może ich przedstawić przed publikacją drugiej dyrektywy zbiorczej.

Na obecnym etapie istnieje ryzyko, że proponowana druga dyrektywa zbiorcza nie zostanie opublikowana i nie wejdzie w życie przed upływem terminu transpozycji dyrektywy 2009/138/WE w dniu 31 października 2012 r. Pozostawienie tego terminu bez zmian oznaczałoby, że dyrektywa ramowa będzie musiała zostać wdrożona bez przepisów przejściowych i innych ważnych dostosowań przewidzianych w drugiej dyrektywie zbiorczej. W celu zapobieżenia tej sytuacji oraz w celu zapewnienia ciągłości prawnej obowiązujących przepisów dotyczących wyłacalności (Wyłacalność I) aż do całkowitego zakończenia prac nad pakietem Wyłacalność II, proponuje się, aby odpowiednie terminy transpozycji przewidziane w dyrektywie 2009/138/WE zostały przedłużone do dnia 30 czerwca 2013 r.

Ważne jest, aby zapewnić organom nadzoru oraz zakładom ubezpieczeń i reasekuracji odpowiedni okres czasu na przygotowanie się do stosowania pakietu Wyłacalność II. Proponuje się zatem ustalenie terminu dla pierwszego zastosowania

pakietu Wyłacalność II na 1 stycznia 2014 r. Pozwoli to na terminowe rozpoczęcie procedur zatwierdzenia przez organy nadzoru, np. w odniesieniu do modeli wewnętrznych i szczególnych parametrów przedsiębiorstwa.

Data uchylenia dyrektyw tworzących pakiet Wyłacalność I powinna zostać odpowiednio zmieniona.

Mając na uwadze powyższe względy, a także bardzo krótki czas, jaki pozostał do dnia 31 października 2012 r., należy zapewnić pilne przyjęcie niniejszej dyrektywy przez Parlament Europejski i Radę oraz jej niezwłoczne wejście w życie.

Niniejsza dyrektywa jest konieczna w celu uniknięcia próżni prawnej, jaka mogłaby powstać po dniu 31 października 2012 r.

Powstałaby luka między systemem prawnym UE (Wyłacalność II) a systemami prawnymi państw członkowskich (w których nadal obowiązywałby przetransponowany system Wyłacalność I). Prowadziłoby to do niepewności prawa dla organów nadzoru, przedsiębiorstw i państw członkowskich.

1.2. Dyrektywa 2009/138/WE (Wyłacalność II)

Dyrektywa ta ustanawia nowy i nowoczesny system wyłacalności dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji w Unii Europejskiej. Zapewnia podejście oparte na ocenie ryzyka ekonomicznego, co stanowi zachętę dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji do właściwego oceniania podejmowanego przez nie ryzyka i zarządzania nim.

1.3. Wniosek COM (2011) 8 (druga dyrektywa zbiorcza)

Wniosek ten ma na celu zmianę dyrektywy 2009/138/WE w celu dostosowania pakietu Wyłacalność II do nowego systemu nadzoru w odniesieniu do ubezpieczeń, a mianowicie utworzenia w dniu 1 stycznia 2011 r. Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EUNUiPPE) (COM (2011) 8, COD 2011/0006). We wniosku tym zaproponowano, aby przesunąć termin transpozycji pakietu Wyłacalność II do dnia 31 grudnia 2012 r.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCEN SKUTKÓW

2.1. Przekazanie niniejszego wniosku parlamentom narodowym

Projekty aktów ustawodawczych, w tym wnioski Komisji, przekazywane do Parlamentu Europejskiego i Rady muszą być przesyłane do parlamentów narodowych zgodnie z Protokołem (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonym do traktatów.

Zgodnie z art. 4 wymienionego protokołu termin między przekazaniem parlamentom narodowym projektu aktu ustawodawczego a datą jego wpisania do wstępnego porządku obrad Rady w celu jego przyjęcia lub przyjęcia stanowiska w ramach procedury ustawodawczej wynosi osiem tygodni.

W pilnych przypadkach art. 4 dopuszcza jednak wyjątki, które muszą być uzasadnione w akcie lub w stanowisku Rady. Przyjęcie niniejszego wniosku przez Parlament Europejski i Radę należy uznać za szczególnie pilne ze względów opisanych powyżej.

2.2. Ocena skutków

Do niniejszego wniosku nie dołączono oddzielnej oceny skutków, ponieważ dokonano już oceny skutków dyrektywy Wyplacalność II, a niniejszy wniosek ma na celu jedynie uniknięcie próżni prawnej, która mogłaby powstać w wyniku opóźnienia publikacji drugiej dyrektywy zbiorczej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niepodejmowanie działań na tym etapie spowodowałoby dużą niepewność prawa po dniu 31 października 2012 r. Istniałaby luka między systemem prawnym UE (Wyplacalność II) a systemami prawnymi państw członkowskich (w których nadal obowiązywałby przetransponowany system Wyplacalność I). Prowadziłoby to do niepewności prawa dla organów nadzoru, przedsiębiorstw i państw członkowskich.

Ponadto dyrektywa ramowa musiałaby zostać wdrożona bez przepisów przejściowych i innych ważnych dostosowań przewidzianych w drugiej dyrektywie zbiorczej.

Proponowana zmiana dotyczy jedynie obowiązku państw członkowskich w zakresie transpozycji dyrektywy do dnia 31 października 2012 r., przedłużając termin do dnia 30 czerwca 2013 r. Przewidziano również datę pierwszego zastosowania dnia 1 stycznia 2014 r. Zmiana nie wpływa na treść merytoryczną dyrektywy, a w związku z tym nie nakłada żadnych dodatkowych obowiązków na przedsiębiorstwa.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Krótki opis proponowanych działań

Niniejszy wniosek dotyczy zmiany art. 309 ust. 1 dyrektywy 2009/138/WE poprzez przedłużenie terminu transpozycji dyrektywy do dnia 30 czerwca 2013 r. oraz ustanowienie późniejszej daty rozpoczęcia jej stosowania (1 stycznia 2014 r.). Dotyczy on również odpowiedniej zmiany art. 310 i 311 poprzez ustanowienie nowej daty uchylecia pakietu Wyplacalność I (od dnia 1 stycznia 2014 r.).

3.2. Podstawa prawna

Artykuł 53 ust. 1 i art. 62 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

3.3. Zasada pomocniczości

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, ponieważ wniosek dotyczy dziedziny, która nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej.

Cele wniosku nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, ponieważ na poziomie krajowym nie można dokonać zmiany ani uchylecia przepisów dyrektyw.

Cele wniosku mogą zostać osiągnięte jedynie poprzez działania na poziomie UE, ponieważ niniejszy wniosek wprowadza zmiany do obowiązującego aktu prawa UE, a tego nie mogą dokonać same państwa członkowskie.

Zasada pomocniczości jest przestrzegana, jako że wniosek wprowadza zmiany do obowiązujących przepisów UE.

3.4. Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Wniosek nie zmienia treści obowiązującego ustawodawstwa UE: jego celem jest wyłącznie opóźnienie terminu transpozycji dyrektywy 2009/138/WE do dnia 30 czerwca 2013 r., tak by uniknąć niepewności prawa po upływie obecnie obowiązującego terminu transpozycji (31 października 2012 r.). Przewiduje on także nową, późniejszą datę rozpoczęcia stosowania systemu Wyłącalność II, a co za tym idzie – uchylenia pakietu Wyłącalność I (od dnia 1 stycznia 2014 r.).

3.5. Wybór instrumentów

Proponowany instrument: dyrektywa.

Inny instrument byłby niewłaściwy. Jedynym właściwym środkiem w przypadku zmiany dyrektywy jest przyjęcie dyrektywy.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- Uproszczenie

Nowy wniosek jako taki nie zawiera elementów uproszczenia. Jego celem jest wyłącznie opóźnienie terminu transpozycji dyrektywy 2009/138/WE do dnia 30 czerwca 2013 r. i ustanowienie nowej daty rozpoczęcia stosowania na dzień 1 stycznia 2014 r.

- Uchylenie obowiązujących przepisów prawnych

Przyjęcie niniejszego wniosku samo w sobie nie doprowadzi do uchylenia obowiązujących przepisów, lecz jedynie zmieni datę uchylenia przewidzianą już w dyrektywie 2009/138/WE.

- Europejski Obszar Gospodarczy

Niniejszy projekt aktu prawnego należy do dziedziny objętej Porozumieniem EOG, a zatem jego zakres powinien zostać rozszerzony na Europejski Obszar Gospodarczy.

- **Szczegółowe wyjaśnienie wniosku w podziale na rozdziały i artykuły**

Niniejszy wniosek przewiduje opóźnienie terminu transpozycji dyrektywy 2009/138/WE do dnia 30 czerwca 2013 r.

Zgodnie z powyższym w art. 1 wniosku zmienia się art. 309 ust. 1 „Transpozycja” dyrektywy 2009/138/WE. Przewiduje on także nową, późniejszą datę rozpoczęcia stosowania pakietu Wyłacalność II (1 stycznia 2014 r.).

Artykuł 2 zmienia datę uchylecia pakietu Wyłacalność I (od dnia 1 stycznia 2014 r.) w art. 310 i przewiduje taką samą datę jak data rozpoczęcia stosowania przepisów pakietu Wyłacalność I przekształconego przez Wyłacalność II w art. 311.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) w odniesieniu do terminu jej transpozycji i stosowania oraz daty uchylecia niektórych dyrektyw

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1 i art. 62,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)³ przewiduje nowoczesny, oparty na analizie ryzyka system regulacji i nadzoru europejskich zakładów ubezpieczeń i reasekuracji. Te nowe zasady są konieczne w celu zapewnienia bezpiecznego i solidnego sektora ubezpieczeń, będącego w stanie dostarczać zrównoważone produkty ubezpieczeniowe i wspierać gospodarkę realną poprzez długoterminowe inwestycje oraz dodatkową stabilność.
- (2) W dyrektywie 2009/138/WE termin transpozycji ustalono na dzień 31 października 2012 r., a datę uchylecia obowiązujących dyrektyw dotyczących ubezpieczeń i reasekuracji (dyrektywy 64/225/EWG⁴, 73/239/EWG⁵, 73/240/EWG⁶, 76/580/EWG⁷,

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1.

⁴ Dz.U. L 56 z 4.4.1964, s. 878.

⁵ Dz.U. L 228 z 16.8.1973, s. 3.

⁶ Dz.U. L 228 z 16.8.1973, s. 20.

78/473/EWG⁸, 84/641/EWG⁹, 87/344/EWG¹⁰, 88/357/EWG¹¹, 92/49/EWG¹², 98/78/WE¹³, 2001/17/WE¹⁴, 2002/83/WE¹⁵ i 2005/68/WE¹⁶ na dzień 1 listopada 2012 r.

- (3) Dnia 19 stycznia 2011 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie zmiany dyrektywy 2009/138/WE¹⁷ w celu uwzględnienia nowego systemu nadzoru w odniesieniu do ubezpieczeń, a mianowicie utworzenia Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EUNUiPPE) („druga dyrektywa zbiorcza”). Wniosek dotyczący wspomnianej dyrektywy zawiera również przepisy przedłużające terminy transpozycji, uchylecia i rozpoczęcia stosowania określone w dyrektywie 2009/138/WE.
- (4) Biorąc pod uwagę złożoność wniosku w sprawie drugiej dyrektywy zbiorczej, istnieje ryzyko, że nie wejdzie ona w życie przed upływem odnośnych terminów wskazanych w dyrektywie 2009/138/WE. Pozostawienie tych terminów bez zmian spowodowałoby, że dyrektywa 2009/138/WE musiałaby zostać wdrożona bez przyjęcia ważnych dostosowań przewidzianych w drugiej dyrektywie zbiorczej.
- (5) W celu uniknięcia zbyt uciążliwych obowiązków prawodawczych dla państw członkowskich na mocy dyrektywy 2009/138/WE i później w ramach nowego systemu przewidzianego we wniosku w sprawie drugiej dyrektywy zbiorczej, należy przedłużyć termin transpozycji dyrektywy 2009/138/WE.
- (6) W celu umożliwienia organom nadzoru oraz zakładom ubezpieczeń i reasekuracji przygotowania się do stosowania nowego systemu jako całości, należy przewidzieć późniejszą datę rozpoczęcia stosowania, a mianowicie dzień 1 stycznia 2014 r.
- (7) W celu uniknięcia próżni prawnej należy zatem odpowiednio dostosować datę uchylecia obowiązujących dyrektyw.
- (8) Ze względu na bardzo krótki okres czasu, który pozostał do daty upływu terminów określonych w dyrektywie 2009/138/WE, niniejsza dyrektywa powinna wejść w życie bezzwłocznie.
- (9) Dlatego też również w kwestii przekazania niniejszego wniosku w sprawie dyrektywy parlamentom narodowym uzasadnione jest zastosowanie wyjątku dla pilnych przypadków przewidzianego w art. 4 Protokołu (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,

⁷ Dz.U. L 189 z 13.7.1976, s. 13.

⁸ Dz.U. L 151 z 7.6.1978, s. 25.

⁹ Dz.U. L 339 z 27.12.1984, s. 21.

¹⁰ Dz.U. L 185 z 4.7.1987, s. 77.

¹¹ Dz.U. L 172 z 4.7.1988, s. 1.

¹² Dz.U. L 228 z 11.8.1992, s. 1.

¹³ Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 1.

¹⁴ Dz.U. L 110 z 20.4.2001, s. 28.

¹⁵ Dz.U. L 345 z 19.12.2002, s. 1.

¹⁶ Dz.U. L 323 z 9.12.2005, s. 1.

¹⁷ COM (2011) 8, COD 2011/0006.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2009/138/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 309 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w akapicie pierwszym datę „31 października 2012 r.” zastępuje się datą „30 czerwca 2013 r.”;
 - b) dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, o których mowa w akapicie pierwszym, od dnia 1 stycznia 2014 r.”;
2. w art. 310 datę „1 listopada 2012 r.” zastępuje się datą „1 stycznia 2014 r.”.
3. w art. 311 datę „1 listopada 2012 r.” zastępuje się datą „1 stycznia 2014 r.”.

Artykuł 2

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący